

LJUBLJANSKI ŠKOFIGSKI LIST

Leto 1926.

Ljubljana, 10. decembra 1926.

Štev. 9.

69.

SVETEGA OČETA PIJA XI. APOSTOLSKO PISMO JEZUITSKEMU GENERALU O. VL. LEDOCHOVSKEMU OB 200 LETNICI KANONIZACIJE SV. ALOJZIJA.

a) Nebeški Učenik in mladina.

Čudovito je v življenju nebeškega Učenika dejstvo, da mladeniče ljubi z neko posebno ljubeznijo: nedolžne dečke vabi in kliče k Sebi,¹ njih pogubne pohujševavce pa z ostrimi besedami graja in žuga, da jih bo z najhujšimi kaznimi kaznoval;² onemu nepokvarjenemu mladeniču pa pokaže — kot vabilo in plačilo — popolno in dovršeno obliko svetosti.³

b) Cerkev in mladina.

Ker je Cerkev, dedinja Učenikovega božjega poslanstva in dela, prejela od Njega istega duha, je kazala že od začetka krščanstva isto živo ljubezen in skrb za moško mladino. Ko je torej prevzela skrb za mladino, je pričela skrbeli za njen telesno in dušno zdravje: pričela je ustanavlјati osnovne in srednje šole, da bi dala svojim otrokom začetno kakor tudi višjo izobrazbo; potrjevala, da, pospeševala je cerkvene redove in verske družbe s tem namenom, da bi z ustanavljanjem akademij, kolegijev, javnih šol in društev skrbeli za pravi pouk mladine. V vseh časih je Cerkev zase zahtevala prirojeno in neokrnjeno pravico, skrbeli za ta pouk; saj je morala, ko ji je bilo vesoljno človeštvo izročeno, učiti, da je ona edina varihinja pravega nauka o hravnosti in življenju, edina in zanesljiva učiteljica tiste najtežje umetnosti, vzugajanje ljudi po krščanskih načelih. Neizmerno Nas veseli v tem času, da povsod neštevilni mlati ljudje obojega spola in vseh stanov z vedno večjo vnemo stope ob strani duhovnikom in svojim dušnim pastirjem v želji, da se i sami čim bolj izpopolnjujejo v znanju verskih resnic in udejstvovanju krščanskega življenja, i da Cerkvi pomagajo pri njenem delu, zboljševanju hravi in reševanju duš. Ko se spominjamo, kakšne trume mladih ljudi so v lanskem svetem letu od vseh strani pred Nas prišle, znova občutimo tisto zadovoljstvo in veselje,

¹ Mr 10, 13—16.

² Mt 18, 6.

³ Mr 10, 21.

katero smo tedaj občutili ob misli, kako številna bo armada miru, vzrasla iz takih legij mladine vseh narodov, armada, ki se je bo apostolska stolica posluževala, da pomladi in počivni starajoči se svet. In toliko bolj se krepi in utrujuje v Nas ljubezen do mladine, čim bolj vidimo mnogotere in vse obsodbe vredne pasti in zasede, ki se nastavlajo veri in nedolžnosti mladine: saj se v tem ljutem boju duhov vsega sveta le prečesto zgodi, da oslabi in se uniči moč mladosti in kreplosti marsikaterega, ki bi bil lahko v veliko korist Cerkvi in državi.

c) Alojzij vzor večini svetnikov novejših časov.

Druga stoletnica, od kar je bil Alojzij Gonzága med svetnike prištet, ki se bo dokončala zadnji dan tega leta, nudi, se Nam zdi, tako veliko koristi dušnemu napredku mladine, da z vso ljubeznijo, ko Tebe, ljubljeni sin, nagovarjam, mislimo na te naše duhovne otroke, na to nadaljnjega kraljestva Jezusa Kristusa, kjerkoli po vsem svetu žive in se nahajajo. Da bo mladina v viharjih in nevarnostih življenja imela tega močnega in mogočnega zaščitnika v nebesih, ga mora tudi posnemati, mu slediti, saj je prav poseben zgodljiv vzor krepnosti: in če bodo mladi ljudje njegovo življenje točno in natanko proučili, bodo čisto jasno videli, katera pot pelje h krščanski popolnosti, katere pripomočke morajo v nje dosego rabiti, in kako sladke ter dragocene sadove v krepostnem življenju bodo užili, če bodo hodili po Alojzijevih stopinjah. Če bodo gledali Alojzija, kakršen je bil v resnici, ne pa, kakor so ga ali sovražniki Cerkve nalašč napačno ali pa nekateri življenjepisci premalo resnično naslikali, si ga bodo gotovo radi izbrali za poseben vzor krepnosti v svoji mladosti, zlasti, ker je v novejšem času v Cerkvi dosegel toliko čast in slavo zbog svoje svetosti. Izbrali so si ga že mnogi: kdor le malo pogleda v novejšo zgodovino Cerkve, bo gotovo potrdil, da se je velik del mladeničev in mož, izza smrti Gonzaškega pa do danes, od Duha božjega poklicanih k posebno čudoviti nedolžnosti, ravnal po njegovem zgledu. Da predaleč ne zaidemo, omenimo samo te-le: Ivana Berchmansa, ki se, živeč v Rimskem kolegiju, ni za nič drugega tako prizadeval, kakor da bi bil čim bolj podoben Alojziju; Nuncijska Sulpričija, mladega delavca, ki je kot deček začel Kastiljonca posnemati in je to do smrti delal; Kontarda Ferrinija, ki je, po pravici od vrstnikov drugi Alojzij imenovan, prav tega imel za zgled in variha čistosti in ga prav pobožno častil; Jernejko Capitanijo, ki je bila Gonzaškemu, čigar varstvu se je bila pobožno izročila, v življenju in smrti popolnoma slična in ki jo je v letošnjem znamenitem letu sam Alojzij, kakor se zdi, pripeljal v čast blaženih nebeščanov, da bi bila tako deležna njegove slave.* Tudi ne bo nihče po pameti trdil, da ni k notranji spreobrnitvi in popolnosti študenta-pasijonista Gabriela precej pripomogel Alojzij: četudi je bil namreč oni v dijaških letih precej lahko-

* Glej kratek življenjepis in sliko v Glasniku presv. Srca Jezusovega 1926, str. 257. nsl. Pripomba prevajavčeva.

miseln in posveten, vendar ni nikoli nehal priporočati se Gonzaškemu, ki se ga je bil od mladih nog naučil častiti kot zaščitnika mladine. In da tudi izmed novejših vzgojiteljev in učiteljev mladine vsaj enega navedemo: Ivan Bosco ni le sam Alojzija ljubil in častil, ampak je to češčenje, katero je kot dedičino zapustil svojim sinovom, vedno z vso vnemo priporočal vsem dečkom, ki jih je sprejel v svojo sveto vzgojo. Izmed teh je v posnemanju Alojzija dosegel najvišjo stopnjo Dominik Savio, nedolžni mlađenič, ki ga je zemlja — po božjem sklepu — tako malo časa smela imeti in gledati.

c) Dvestoletnica — svarilo sodobni katoliški mladini.

Očvidno se ni zgodilo brez nam prikritega sklepa božje previdnosti, da je prezgodnja smrt Alojzija ugrabila v cvetu let, prav tedaj, ko so tako odlične lastnosti njegovega duha in srca, njegova stanovitna in nečmajna volja, njegova izredna in skoro kakor od Boga dana razumnost v vseh rečeh, vse to združeno z gorečnostjo za vero in zveličanje duš, obetale in vzbujale nado, da bodo rodile najlepše sadove v apostolskem delovanju. Očvidno je namreč Bog hotel, naj bi se mlađeniči od nebeškega mlađeniča, z bog enakosti let jim tako milega in za posnemanje umljivega, učili in naučili, kaj je prva in poglavita dolžnost in náloga te dobe: solidno (solide!) se s pomočjo krščanskih krepstev izobraziti in se tako pripraviti za poznejše delovanje v življenju. Zakaj mladih ljudi, ki nimajo tistih *n o t r a n j i h* krepstev, katere so se na Alojziju tako čudovito kazale, gotovo ne bomo mogli smatrati za dovolj sposobne in oborožene za boje in nevarnosti življenja ter za náloge apostolstva, ampak bomo vedeli, da ne bodo, ker so kakor *a e s s o n a n s e t c y m b a l u m t i n - n i e n s*,⁴ ali nič korišteli ali pa celo škodili stvari, katero bodo hoteli širiti in zagovarjati, kakor je to pokazala — ne samo enkrat — skušnja prejšnjih dob. Ali ne pade torej kakor nalašč in prav primerno v naš čas dvestoletnica Gonzaškega, ki s svojim zgledom daje nauk mladim ljudem, po naravi k zunanjosti nagnjenim in prehitro pripravljenim, vreči se v življenjski boj, naj se ne lotijo dela za katoliško stvar in za bližnjega prej, dokler se niso z vajo in vnemo sami utrdili v *n o t r a n j i h* krepstev.

d) Prvi nauk Alojzijev: življenje treba motriti z očmi vere; nujnost duhovnih vaj za mladino.

Predvsem daje Gonzaški ta nauk mladini, da je temelj vsej krščanski vzgoji živo versko prepričanje, živa vera, ki nas — kakor luč, ki v temi sveti⁵ — razsvetluje, da prav do korenine spoznamo jedro in pomen življenja. Ko se je bil torej Alcijzij odločil, da mora življenje uravnati ne *z ozirom na minljivost*, ampak *z ozirom na večnost* — kdor tega ne stori, pač ni in se ne more imenovati duhoven človek (*vir spiritualis*) — je te in take ozire, razlage in nagibe, zajete iz božjega razodetja, z naj-

⁴ Kor 18, 1.

⁵ II Petr 1, 19.

večjo koristjo in duševno radostjo dolgo in mnogo premotrival in premišljeval v telovadnici duhovnih vaj, v katero se je prvič umaknil, ko je komaj stopil v mladeničko dobo, potem pa zopet in zopet, ko je bil sprejet v Družbo Jezusovo. In zato smo mnenja, da si morajo — po zgledu Alojzija Gonzáge — tudi naši mladeniči čimdalje globlje vtisniti v dušo misel in prepričanje, da se človeško življenje ne sme tako nizko ceniti, kakor da je začetek in konec vsega samo skrb in uživanje minljivih reči, kar le pogosto prevzame in zavede duhá in čutenje mladih ljudi, ampak nasprotno, da moramo življenje smatrati za nekakšno tekališče (curriculum), v katerem, samo Kristusu služeč, težimo proti večni blaženosti. In gotovo si bodo to pravo naziranje o življenju naši mladeniči pridobili, če se bodo časih — po zgledu nebeškega zaščitnika — iz človeškega drvenja in vrvenja v samoto umaknili in se nekaj dni posvetili duhovnim vajam, ki so, kakor stoletna skušnja uči, popolnoma sposobne, da mehke in za nauke dovzetne duše mladih ljudi za vse dobro pridobe in utrdijo.

e) Alojzij si je ohranil lilio čistosti (in je premagal nekatera huda nagnjenja) z molitvijo, češčenjem Matere božje ter prejemanjem svetega Rešnjega Telesa.

Ko je bil Alojzij, razsvetljen — kakor smo rekli — s to nadnaravno lučjo, sklenil, vse poskusiti in storiti, da bi bilo njegovo življenje kar najnedolžnejše, je tako stanovitno pri svojem sklepu vztrajal, da se je od prvega začetka, ko se je pameti zavedel, pa do zadnjega izdihljaja ohranil prostega vsakega smrtnega greha: posebno pa je cvetko sramežljivosti tako skrbno obvaroval tudi najmanjšega madeža, da so ga že vrstniki angela imenovali — s tem imenom ga je pozneje krščansko ljudstvo pozdravljalo —, blaženemu Robertu Bellarminu pa, ki je bil svetemu mladeniču preskušen voditelj v duhovnem življenju, se je zdel v milosti božji naravnost popolnoma utrjen. Toda te popolnosti in utrjenosti v kreposti Alojzij nikakor ni dosegel morda, kakor bi kdø mislil, z bog tegu, kakor da bi mu bili — po neki doslej nezaslišani dobroti božji — prihranjeni vsi zunanji in notranji boji, ki jih moramo ljudje — v svojo žalost — le prečesto bojevati zoper našo naravo, oslabljeno po izvirnem grehu. Res da — vsled posebne milosti — nikoli ni čutil žela čutnosti in pohotnosti; vendar pa ni bil brez napadov razdraženosti in jeze ter častihlepnosti, ker je po naravi imel in gojil visoke misli: ta naturna (slaba) nagnjenja pa je popolnoma obvladal, ne toliko po zunanje, z nezlomljivo voljo, kakor pa z razumom in pametjo (z vero razsvetljeno). Ker pa je dobro poznal prirojeno slabost človeških moči, obenem pa predvsem napram svoji lastni moči bil nezaupen, si je prizadeval za pomoč milosti božje: z molitvijo k Bogu podnevi in ponoči in po več ur; s priprošnjo Matere božje pred stolom usmiljenja božjega, Nje, pod katere varstvom je opravljal svoje prve molitve; zlasti pa je pristopal, vedoč, da je v presveti Evaristiji vir in moč vsega duhovnega življenja, k mizi Gospodovi, kolikorkrat mu je

bilo v onih časih mogoče, zato da bi iz nje zajemal vedno novih moči in si jih ohranjal. Da bi si pa tem bolj gotovo ohranil nedolžnost življenja ter čistost svojih nravi, je naš svetnik družil — zakaj z milostjo božjo mora tudi človek sam sodelovati — s češčenjem najsvetnejšega Zakramenta ter Matere božje tudi beg pred svetom ter tako mrtvenje počutkov, kaščno ostali smrtniki — vsaj po veliki večini — morejo morda slutiti, nikakor pa ne doseči. Zakaj res prečudno je in kar skoro neverjetno, da je Alojzij ob toliki nravni pokvarjenosti svojega časa glede čistosti srca tekmoval s samimi nebeškimi duhovi; da se je ob tolikem tedanjem hlepenju po uživanju ta mladenič odlikoval s tako posebno zdržnostjo ter strogostjo in trdostjo življenja; da je Alojzij ob toliki častihlepnosti sodobnikov vse časti tako preziral in zaničeval, da se je i z največjim veseljem odpovedal knežji časti, ki bi mu bila po dednem pravu pripadla, i rajši vstopil v ono versko družbo, v kateri mu je bil — zaradi redovne prisege — dostop do častnih cerkvenih služb zaprt; da je končno vkljub tedanjemu čezmernemu oboževanju starogrške in starorimske modrosti Alojzij imel nepresano svoj pogled uprt v nebeške reči in bil — vsled posebne milosti božje, obenem pa tudi vsled svojega čudovitega napora in sodelovanja — v mislih tako z Bogom združen, da ga niso nobene druge misli mogle odtrgati od premisljevanja božjih reči.

f) Nekateri novejši pedagogi zaman iščejo drugačnih sredstev zoper nravne nravnosti mladine.

Res da je to čudovit, osamljen višek svetosti, skoroda nedostopen tudi možem velike kreposti; vendar pa bodi mladeničem našega časa to kažipot, s katerimi sredstvi se da najlepši kras mladosti, nravna nedolžnost in čistost, neoskrunjena ohraniti in občuvati. Glede te stvari Nam sicer ni neznano, da nekateri vzgojitelji v tej tolikšni pokvarjenosti, ko toliko mladeničev drvi v propast in pogubo, na vso moč iščejo novih potov in sredstev pri pouku in vzgoji, da bi tako veliko nevarnost in pogibel odvrnili od svoje domovine; toda naj bi vendar razumeli, da ne bodo nič koristili domovini in človeštву, če bodo zanemarili in prezirali tista sredstva, katera je tudi Alojzij, zajeta iz studenca krščanske modrosti in v stoletjih preskušena, na sebi preizkusil kot najuspešnejša: to so namreč živa vera, beg pred zapeljivostmi, samozatajevanje, vedno češčenje Boga in Matere božje, končno kar najpogosteje krepčanje z nebeško jedjo.

g) Druga nevarnost za sodobno krščansko mladino: napuh, nepokorščina napram poklicanim voditeljem (škofovom), težnja po napačni svobodi.

Če bodo mladeniči v Gonzaškega zrli kot v popolni vzor čistosti in svetosti, se bodo gotovo naučili, ne samo svoje strasti brzdati, ampak se bodo tudi ognili neke nevarne pečine, ki se lahko prikaže pri krščanski vzgoji, in ob katero morajo zadeti vsi tisti, ki se prepričajo, prožeti z izmišljotinami neke vede, ki prezira nauk Kristusov in Cerkve, valovom nebrzdane težnje po svobodi napuha ter samovolje in neodvisnosti. Na-

sprotno pa vidimo, da se je Alojzij, dasi dedič starodavne knežje časti, dal rad in z veseljem tudi voditi možem, ki so mu bili učitelji v vedah in verouku; ko pa je postal gojenec Družbe Jezusove, se je s toliko poninoščjo pokoraval ukazom in sklepom svojih voditeljev, da ni niti za las odstopil — tudi v najmanjših dolžnostih redovnega življenja ne — od pravil in navodil Družbe: vsak takoj lahko vidi, kako vse drugačno je to (Alojzijevo) ravnanje od ravnanja tiste mladine, ki — zaslepljeni po videzu nekakšnega dobrega delovanja, ne marajoč za nobeno omejitve — prezirajo svarila starejših. Naj bodo torej za gotovo uverjeni in prepričani vsi, ki se želijo pod Kristovo zastavo boriti, da bodo, če vržejo raz sebe jarem pokorščine, doživljali le sramotne poraze namesto zmag, zato ker je mladostna doba od Boga tako ustvarjena in urejena, da prav nič ne napreduje niti v srčni niti v duševni omiki, pa tudi ne v svojem krščanskem življenju, če se ne da voditi poklicanim voditeljem. In če se mora torej z veliko pripravljenostjo in dovezetnostjo približati pouku in vzgoji v svetnih rečeh, se mora s toliko večjo, ko hoče nase vzeti dolžnosti apostolstva: saj teh dolžnosti, tičočih se povelja Kristusovega, Cerkvi danega, ni mogoče brezhibno in koristno vršiti razen v podrejenosti napram tistim, ki jih je Sveti Duh postavil kot škofe, da vladajo cerkev božjo. Pa kakor je satan že v zemeljskem raju z velikimi in neverjetnimi obljudbami prva roditelja človeškega rodu izneveril pokorščini in k uporu proti Bogu nahujskal, tako kvari (satan) v naših časih mladino pod pretezo svobode ter — v prazni ošabnosti začlepljeno — v pogubo pehá, dočim je prava čast mladine v resnici edinole v pokorščini in poslušnosti napram zakoniti oblasti. Kako vse drugače Alojziji! Čeprav ga je ljudstvo, ker je bil vsem zaradi izredne razumnosti priljubljen, željno pričakovalo kot svojega bodočega kneza in so pozneje tudi redovni tovariši mislili, da bo nekoč najpripravnnejši za najvišjo službo v Družbi, je on, samega sebe zaničujoč, v največji ponižnosti, a združeni z dostojanstvom, slušal vse, ki so mu bili predstojniki, ker je videl v njih namestnike svojega Gospoda in večnega Kralja.

h) Alojzij tudi zbog naravnih vrlin: razumnosti, razsodnosti, odločnosti ter prijaznosti vzor mladini, zlasti dijaštvu.

To tako sveto življenje, popolnoma uravnano po luči vere, je rodilo Alojziju prekrasne in nad vse prijetne sadove: naravni darovi, v popolnem skladu z nadnaravnimi, so iz njega napravili popolnega, vzornega mladeniča. Mar ni bil zbog svoje bistroumnosti in razsodnosti, zbog svoje duševne plemenitosti in neustrašenosti, zbog svoje prijaznosti in krotkosti nekaj precej popolnega? Zares, s kakšno bistroumnostjo se je odlikoval ta nedolžni mladenič, ki se ni dal z ničemer metiti in ki je neprestano motril in proučeval samo to, kar je resnično in pravo, se razvidi najprej že iz tega, da je svoje študije, modroslovske in bogoslovske, dovršil z največjim uspehom; dalje iz javnih disputacij o modroslovnih vprašanjih, pri čemer je žel soglasno odobravanje in pohvalo, končno tudi

iz njegovih spisov — predvsem iz pisem —, ki so, resda maloštevilni, pa z bog zgodnje mladosti, v kateri so nastali, ter vsled modrega poznavanja in motrenja snovi zanimivi. Kako sijajna pa je bila njegova razsodnost, se jasno vidi iz tega, kako pametno je najbolj zapletene posle in zadeve, ki mu jih je oče izročil, vodil in jih srečno razrešil, dalje pa tudi iz tega — kar ni bilo nič manj težavno —, kako je po očetovi smrti svojega brata, očetu v kneževini naslednika, zopet spravil in sprijaznil z vojvodo mantuanskim, potem ko je v obeh odpravil vzrok prepira in sovraštva. Njegovo plementost mišljenja ter prijaznost in ljudomilost pa so hvalili in proslavljeni vsi, ki so ali ž njim v redu skupno živeli ali pa ga bili spoznali v sijaju očetne palače: podaniki in služabniki, razni knezi in dvorjani, zlasti pa predstojniki in gojenci Družbe, ki so bili vsi polni občudovanja zanj. Vemo pa tudi, da je — iz nekega posebnega razloga — zlasti velika bila v njem odločnost in stanovitnost: že v nežnih letih je bil mali dedič kastiljonske kneževine sklenil in odločil, da hoče doseči svetost in je pri tem tako pogumnen in velikodušen sklep uvedel res do smrti vztrajal tako, da ni nobena ovira zadržala ali prekinila njegovega stalnega duševnega dviganja in napredovanja, ki se je bilo pri njem pričelo že v otroški dobi, s prvim svitom pameti. Ali je torej mogoče mladini — zlasti učenje se mladini — pred oči postaviti kak pripravnježi zgled, ki naj bi nanj — kot primeren njih letom — gledali in ga vztrajno posnemali? Zakaj zlasti dijakom? Ker se v vedah temeljitejše in razboritejše poučujejo in izobrazujejo, morajo imeti tudi modro, mirno ter vedno ravnodušno razsodnost, da bodo o ljudeh in dogodkih pravilno sodili in mislili, ne pa se dali zapeljati napačnim predstavam o stvareh ali trenutni strasti ali napačnim predsodkom množice; odlikovati se morajo tudi z dobrohotnostjo in prijaznostjo, da bodo mir ohranili i v sožitju z domačimi kakor tudi (pozneje) v človeški družbi sploh; odlikovati se tudi s trdnostjo in doslednostjo volje, da bodo mogli k dobremu voditi i sebe i bližnjega.

i) Alojzij zgled sedanji mladini tudi v apostolskem in socialnem delu.

Obenem pa je Alojzij razvijal tudi čudovito delavnost in živahnost v korist drugih ljudi, kar se imenuje apostolsko delovanje, h kateremu mladeniče često — kakor vidimo — vleče srece in mladenička moč. Čeprav je namreč Alojzijevo posebno in vztrajno veselje in nagnjenje bilo premišljevanje nebeških reči ter prijateljsko občevanje z Bogom (vsled česar se je o njegovem življenju po pravici moglo reči, da je bilo s Kristusom skrito v Božu⁶), vendar so že tudi takrat pogosto iz njegove notranjosti švignile iskre apostolske gorečnosti, ki so naznanjale, da se bodo nekč spremenile v plamene gorečnosti. V tem oziru je že zrodil komaj stopivši v prvo mladeničko dobo, v vsakem, s kemer je občeval, z dobrim zgledom in pobožnimi pogovori vest zbujal in ga — o priliki — tudi za krepost

6 Kol 3, 3.

skušal pridobiti, ko je bil pa nekoliko odrastel, se je v svoji gorečnosti, da bi kaj več storil, jel pečati z najvišjimi in najtežjimi načrti za večno zveličanje duš ter misliti tudi na to, da bi šel kot apostolski misijonar med krivoverce ali pa pogane. Meščani mesta Rima pa so ga videli, kako je kot gojenec Rimskega kolegija hodil po trgih, cestah in ulicah mesta, da bi otroke in berače poučeval v krščanskih resnicah; bili so tudi priča tiste njegove junaške ljubezni do bližnjega, kako je ob času, ko je kuga razsajala v Rimu, kužnim bolnikom stregel. Takrat — ob kugi — je dobil kal bolezni, da je po malo mesecih, še ne čisto štiri in dvajset let star, izhiral. In v tem oziru se tudi mladini naše dobe odpira širno polje, na katerem se lahko — po zgledu Alojzijevem — udejstvujejo: tudi naša mladina lahko deluje z dobrim zgledom, s krepost priporočajočimi nagovori, z ljubeznijo in navdušenjem za misijone, s poukom v krščanskih resnicah ter z udeležbo pri raznih delih krščanske usmiljenosti in ljubezni. Če bodo trume katoliške mladine te reči pred očmi imele, bodo izvrševale tisti apostolat, ki ga je vršil Alojzij, in ga v sklad spravile z zahtevami sedanjega časa. Rekli smo: apostolat, ki ga je vršil Alojzij; pa ta Alojzijev zvezličanski apostolat še traja, z nebeških višav dol, nikar pa, da bi bil z njegovo smrtno prenehal. Saj ni Alojzij s svojega sedeža med nebeščani, kjer ga je, polna začudenja, slavno kraljevati videla v svojem zamaknjenju karmeličanka Magdalena Pazzis, med nebeščani, med katere ga je tudi s slovesnim proglašom pred dve sto leti Naš prednik bl. spomina Benedikt XIII. prištel, nikdar nehal zlasti mladeniških vrst, ki jih je v svoje varstvo sprejel, z dobrotami in milostmi obsipati in obdarovati. Odtod premnoga mladeniška društva, ki ali nosijo Alojzijevo ime ali pa so si ga izvolila za zaščitnika; odtod dejstvo, da skoro neštevilna mladina obojega spola, hedeč po njegovih stopinjah, na prečuden način združuje trnje spokornosti z llijami nedolžnosti; odtod neka — rekli bi — plemenita tekma med Alojzijem in krščansko mladino, kateri obojih bo zmagal, ali on s svojimi nebeškimi darovi, ki z njimi podpira mladeniče, ali le-ti s češčenjem svojega nebeškega zaščitnika. Zato pa ni nič čudnega, če so rimski papeži Alojzija dali mladini obenem za zgled in za zaščitnika.

j) Prošnja Pija XI. do vse katoliške mladine.

Ko vse to premišljamo in ker nam je posebno pri srcu kar najboljša in srečna vzgoja mladeničev, ki jim prav v naših časih prete večje nevarnosti kakor doslej, želimo, da se letos ne obnovi samo spomin pred dve sto leti izvršene kanonizacije, ampak da bi še obilnejše dobrote prihajale od Alojzija, in zato zopet slovesno, po zgledu Naših prednikov, zlasti Benedikta XIII. ter Leona XIII. potrjujemo ter — če je še treba — s svojo apostolsko močjo izjavljamo, da je sveti Alojzij Gonzaga nebeški zaščitnik vse krščanske mladine. Ko torej ta izbrani podmladek katoliške družine kličemo pod zvesto varstvo Alojzijevo, iskreno vabimo in z očetovsko ljubeznijo presimo, naj, da bo njih čast in slava od dne do dne rastla in da bodo, krščansko vero javno in odkrito izpovedujoč, zgled svoje nedolžnosti

nesli vedno dalje in dalje, na Alojzija zro kot vzor ter ga posnemajo, naj ga vedno časte in se mu priporočajo, tudi z raznimi pobožnostmi — med drugimi tudi s šestnedeljno — ki so obrodile — kakor spričuje stara skušnja — že toliko in tako lepih sadov.

k) Pij XI. hvali načrt Glavnega odbora v Rimu o podpisovanju posvetitvenih pol.

V Naše prav veliko veselje je glavni odbor za proslavo dvestoletnice, ki mu z vso vnemo načeluje Naš kardinal-vikar v Rimu, mladini priporočil in predložil, naj bi pole z natisnjениm programom krščanskega življenja, ki ga hočejo popolnoma in v vseh rečeh izpolnjevati, lastnoročno, potem ko bi se poprej nekoliko o tem v svetih mislih zbrali in pripravili, pridno podpisali in takorekoč s prsego podkrepili: ko bo rimski papež te pole, v knjige vezane in od odposlancev mladine vsega katoliškega sveta semkaj prinešene, videl in tako rekoč odobril, se bodo položile v cerkev, kjer počivajo častitljivi zemski ostanki Alojzijeve. Ta predlog se Nam zdi srečen začetek slavnosti in zelo prikladen, da zbudi zanimanje v plemenitih srcih mladine, saj ta dvestoletnica vprav namerava duhovno obnovitev vse mladine sveta, ki jo bo tudi, o čemer ne dvomimo, obrodila. — Vse odposlance ogromne družine katoliške mladine, ki se bodo, kakor smo omenili, ob času slavnosti sešli tukaj, v tem Večnem mestu, bomo prav radi sprejeli — kot poroke velikih dušnih koristi — ter jih nagovorili: v mislih in v duhu jih bomo spremljali h grobu Alojzijevemu, v molitvi proseč, da bi ti Naši otroci vesoljnega sveta vsak dan bolj občutili in okušali varstvo svojega nebeškega zaščitnika.

l) Sveti oče želi, naj se mladina letos obenem z Alojzijem spominja tudi Stanislava Kostke.

Ker pa je bil isti dan kakor Alojzij med svetnike prištet tudi Stanislav Kostka, ki je le malo prej, istotako kot gojenec Družbe Jezusove, živel in se med blažene v nebesih preselil, je prav in primerno, da mladenci naših časov — zaradi istih vsedobro jim obetajočih razlogov — zro tudi na tega serafskega mladeniča iz Poljske, kateremu je Bog — »med drugimi čudeži svoje meronosti« — tudi to dodelil, da je »že v nežni mladosti dosegel mladosti zrele in utrjene svetosti«. Tudi on je bil knežjega pokolenja; obdarjen z velikim, zares vzvišeno vnetim duhom, se je odlikoval z nebeško čistostjo in težil po največji popolnosti; svojemu rodnemu bratu, ki je cenil le svetno omiko, se je moral upirati; vse zvite zasede krivoverske hiše, kjer je stanoval, ter zgubljenih, nebrzdanih vrstnikov je zmagovito premagal; z evharistično jedjo je bil opetovan po pokrepčan po angelu; napravil je daljna pešpot, da bi bil poslušen glasu Boga, ki ga je klical k višjim ciljem, in poslušen Materi božji, ki ga je zvala v Družbo Jezusovo; v tem Večnem mestu pa se je tako rekoč le začasno ustavil, da bi kmalu po prihodu, použit po notranjem ognju ljubezni božje, imajoč komaj osemnajst let, odšel — še kot novinec — v nebeški Jeruzalem, kot

najmlajši med svetimi spoznavaveci. Zdi se, da je Bog to odločnost in stnovitnost Stanislavovo hotel na poseben način poplačati: dal je temu nedolžnemu mladeniču ta sijaj, to slavo, da je Stanislav svoj narod, da, vse krščanstvo v najhujši tedanji nevarnosti, ko so Turki pritiskali, s svojim varstvom kakor z nepremagljivim nasipom, obdal in ubranil. Tako splošno so bili v tistih časih vsi prepričani o njegovi čudoviti pomoči, izprošeni domovini v njenih stiskah, da se Ivan Sobieski, krščanski Cezar, osvoboditelj Dunaja iz najtežjega obleganja, ni prav nič pomical trditi in izjaviti, da se ima za svoje zmage zahvaliti ne toliko orožju kakor priprošnji Stanislavovi.

m) Končna želja.

O naj bi oba ta nebeščana s svojo združeno priprošnjo pri Bogu dosegla in izprosila, da bi mladina naših dni, oba posnemajoč, s čim večjo gorečnostjo hrepenela in se čim bolj spešila k edini pravi časti in slavi kristjanov, to je k prelepi slavi in časti čistosti in svetosti!

n) Blagoslov jezuitskemu redu.

Kot pospeševalo nebeških darov ter kot dokaz Naše očetovske naklonjenosti podeljujemo Tebi, ljubljeni sin, vsem redovnikom Družbe Jezusove in njih gojencem z vso ljubeznijo apostolski blagoslov.

V Rimu pri svetem Petru, dne 13. junija 1926, v petem letu Našega pontifikata.

PIUS P. P. XI.

70.

DRŽAVNI PRAZNIKI, NAČIN PROSLAVE.

Ministrstvo ver, K. O., je poslalo škofijskim ordinarijatom razpis z dne 3. septembra 1926, V. K. br. 4687, ki se glasi:

»Ministrstvo za notranje posle s svojim aktom Prot. Br. 1112 z dne 1. septembra t. l. prijavlja sledeče:

Ministrstvo za notranje posle je v sporazumu z Ministrom Dvora, gospodom Drag. Jankovičem definitivno določilo in reguliralo vprašanje proslave poedinih državnih praznikov na sledeči način:

1. Na dan rojstva Nj. Veličanstva kraljice, dne 9. januarja v Saborni cerkvi (in cerkvah vseh veroizpovedi in molitvenicah v državi) ob 11, po službi božji molitve (blagodarenje), ki jim prisostvujejo: Njihovi Veličanstvi, kraljevska vlada, narodno predstavištvo, diplomatski kor, višje uradništvo in oficirski kor. Potem vpisovanje v knjigo. Sprejema ni. Zvečer bal. Obleka: frak, diplomatski kor uniforma.

2. Na državni praznik Vidov dan, parastos (rekvij) za vse umrle za domovino, dne 28. junija. Glede cerkva, udeležbe kakor pod 1. Obleka: Žaket, cilinder.

3. Na obletnico smrti blagopokojnega kralja Petra Velikega Osvoboditelja, dne 16. avgusta, se bo vršil parastos in spomin v Belgradu, v Saborni cerkvi in v cerkvi na Oplencu ob 11. Svečanosti prisostvujejo: Njihovi Veličanstvi

(ako so v Belgradu), kraljeva vlada, narodno predstavnštvo in oficirski zbor. Vpisovanja ni. Obleka: Žaket, cilinder.

4. Na rojstni dan Nj. Visočanstva Prestolonaslednika, dne 6. septembra po službi božji molitve v Saborni cerkvi in v cerkvah vseh veroizpovedi in molitvenicah ob 11. Prisostvujejo: Njihovi Veličanstvi, kraljeva vlada, narodno predstavnštvo, diplomatski kor, višje uradništvo in oficirski kor. Sprejemanja in častitanja ni. Vpisovanje v knjigo. Obleka: frak, diplomatski kor uniforma.

5. Na državni praznik Zedinjenja molitve (blagodarenje) v Saborni cerkvi (in v cerkvah vseh veroizpovedi in molitvenicah v državi) ob 11. Prisostvujejo kakor pod točko 4. Obleka ista. Vpisovanje v knjigo. Sprejema ni.

6. Ob slavi Nj. Veličanstva kralja dne 13. decembra, služba božja, sečenje kolača in častitanje v Dvorni cerkvi (ozioroma, kjer bo slavil Nj. Veličanstvo) za posebej povabljenе. Vpisovanje v knjigo. Posebnega sprejemanja in častitanja ni.

7. Na rojstni dan Njegovega Veličanstva kralja, dne 17. decembra po službi božji v Saborni cerkvi blagodarenje, kakor v vseh cerkvah vseh veroizpovedi in molitvenicah ob 11. Prisostvujejo: Njihovi Veličanstvi, kraljeva vlada, narodno predstavnštvo, diplomatski kor, višje uradništvo in oficirski kor. Vpisovanje v knjigo. Posebnega sprejemanja in častitanja ni. Njihovi Veličanstvi sta običajno na večer na balu v oficirskem domu in ob tej priliki je sprejem. Za cerkev obleka: Frak, diplomatski kor uniforma.

8. O božiču in veliki noči služba božja v Dvorski cerkvi (ali kjer bosta Njihovi Veličanstvi) za posebej povabljenе. Vpisovanja in častitanja ni.

Katoliškemu odelenju Ministrstva za vere je čast prednje dostaviti prečastnemu naslovu s prošnjo, da vzame to na znanje radi izdanja primernih navodil podrejenim duhovnikom, v kolikor gre za proslavo državnih praznikov v katoliških cerkvah. O izdanih naredbah naj se blagovoli radi vednosti obvestiti to odelenje.

Po naročilu ministra za vere:
načelnik: Lanović s. r.č

O tem se župni uradi obveščajo s pripomnjeno, da se je razpis na jesenski škofovski konferenci v Zagrebu vzel na znanje.

Premembe so naslednje:

1. Pred določenimi molitvami je s v. m a š a na rojstni dan Nj. Veličanstva kraljice, dne 9. januarja na rojstni dan Ni. Vis. prestolonaslednika dne 6. septembra in na rojstni dan Nj. Veličanstva kralja dne 17. decembra.

2. V župniyah, kjer so državni uradi ali vojaštvvo, je ta slovesna služba božja ob enajstih.

Škofijski ordinariat v Ljubljani,
dne 2. decembra 1926.

† Anton Bonaventura, škof.

CERKVENI IN NADBINSKI GOZDI.

V Škofijskem listu 1921, str. 9 i. d., so se objavili škofijski predpisi za upravo cerkvenih in nadarbinskih gozdov. Na te predpise se cerkvena predstojništva in nadarbinarji iznova opozarjajo. Glede na § 6, ki govori tudi o prijavi sečnje, je merodajen zdaj zakon z dne 28. januarja 1922, s katerim se začasno izdajajo nekatere gozdno-policisce in vodno policisce

odredbe za področje pokrajinske uprave za Slovenijo (Uradni list 1922, št. 383/115).

Opozarja se predvsem na sledeče paragrafe:

§ 2.

Preden kdo začne sekati, mora to v smislu § 3., 5. in 6. prijaviti pristojnemu okrajnemu političnemu oblastvu:

1. če namerja posekati gozd do golega na ploskvi, ki meri sama zase ali s sosednjo do golega posekano, pa še ne dovolj pogozdeno ploskvijo istega posestnika skupaj 1 hektar ali več;

2. če namerja pri prebiralni sečnji posekati polovico ali več dreves glavne gozdne vzrasti, potrebne za popolno obrast, ako meri ploskev 1 hektar ali več, in

3. če hoče posekati eno četrtino ali še več gozda, na vsem kmetijskem posestvu zrelega za posek (§ 8., točka 5.).

Razen teh določil je pri sekanju v varstvenih gozdih in v gozdih, ki so v prepovedi, vpoštevati vse posebne predpise, oblastveno izdane za njih oskrbovanje.

Pri gozdih pod javno upravo ali pod posebnim javnim nadzorstvom (§ 20.) je vpoštevati tudi še morebitne posebne predpise ali potrebe, ki se tičejo vztrajnega gospodarstva.

§ 5.

Prijaviti sečnjo je dolžan lastnik, odnosno posestnik gozda ali njega zakoniti zastopnik.

V prijavi mora navesti:

1. svoje ime in bivališče;

2. davčno občino, številko in izmero parcele, morebitno domače ime gozda, izmero in pri delnem poseku gozdne parcele tudi lego prostora, na katerem namerja sekati;

3. način namerjane sečnje (golosek, prebiranje);

4. površino vseh gozdov, ki so last dotičnega gospodarja;

5. ime in bivališče tistega, ki les kupi, kakor tudi tistega, ki je morda prevzel sekanje ali spravljanje lesa; le-to poslednje tudi lahko naznamo naknadno, toda najpozneje osem dni, preden se prične sekanje;

6. ali je dotična ploskev obremenjena s služnostnimi pravicami in s katerimi;

7. ali namerja izsekati eno četrtino ali še več gozda, zrelega za posek, kar ga je na vsem kmetijskem posestvu.

Na zahtevo se prijavniku potrdi, kdaj je prijavil sekanje.

§ 20.

Državne in po državi upravljanje gozde, gozde ustanov, nadarbin, cerkva, samostanov, nadalje gozde občin, podobčin, vasi, agrarnih skupščin, rudnikov, delniških družb, pridobitnih in gospodarskih zadrug, potem gozde oseb, ki so pod varuštvom ali skrbstvom in naposled služnostne in vse javne gozde (kraške nasadbe, zasadbe hudournikov, regulacije vodá, javne parke) mora državno gozdarsko oblastvo posebno nadzirati.

Za te gozde ne veljajo le splošne odredbe gozdnih zakonov, marveč tudi načela in potreba vztrajnega gospodarstva.

Oskrbovanje teh gozdov se mora v ta namen izvrševati po primernem gospodarskem načrtu, potrjenem po okrajnem političnem oblastvu, odnosno po krajnjem komisarju za agrarne operacije.

72.

VERSKE DRUŽBE.

Gospodom dušnim pastirjem.

Večkrat in ob raznih prilikah opominjam gospode dušne pastirje na vneto in vztrajno delo za verske organizacije. O teh organizacijah ima navodila tudi III. škofijska sinoda ljubljanska, str. 118—121. Gospode dušne pastirje iznova opominjam, da se z vso vnemo zavzamete za prepotrebno, koristno in blagoslovjeno delo za uspeh vseh v naši škofiji vpeljanih verskih organizacij. V naslednjem Vam podajam oklic na verne, ki ga eno prihodnjih nedelj prečitajte s prižnice.

Dragim mojim vernikom!

Prav satanska hudobija se razširja po svetu. Hudobni duh nečistosti in nevere išče srca mladeničev, deklet, zakonskih. Za sredstvo mu služijo nesramne predstave, nesramne povesti po knjigah in časopisih. In groz! Satan osvaja srca naših ljudi, duše padajo v mreže njegovih apostolov.

Dragi verniki! Rešite sebe in svoje družine te grozne nesreče! Ne satan, ampak Jezus Kristus, Sin živega Boga, On naj vlada v Vaših srceh, On naj vlada v Vaših družinah! Prosim in rotim Vas, bežite proč od satana in njegovih apostolov, ki Vas vabijo na široko pot pogubljenja! Odločno se zatecite h Gospodu Jezusu in Ga prostovoljno priznajte za to, kar je v resnici, za Boga in Odrešenika! Posvetite sebe in svoje družine njegovemu presv. Srcu!

Možje in fantje, pristopite k organizaciji, ki se imenuje »Apostolstvo mož«. V njej se posvetite Jezusu Kralju! Pri presv. Srcu iščite pomoči z večkratnim sv. obhajilom, da se boste mogli junaško zavzemati za pravice božje in njegove sv. Cerkve, ki je Kristusovo kraljestvo na zemlji.

Gospodarji in gospodinje! Obvarujte svoje hiše, svoje družine od oblasti satanove in njegovih apostolov! Posvetite jih Kralju Jezusu, ki naj s svojo resnico in s svojo ljubeznijo vlada v Vaših družinah! Kip ali podoba presv. Sreca blagoslovjena in postavljena na častnem mestu, naj javno priča, da pri Vas kraljuje Jezus, Vaš edini Kralj in Odrešenik.

Preljubi verniki! Poslušajte moj glas! Širite Apostolstvo mož in posvetitev družin presv. Srcu Jezusovemu po mestih, po vseh naših vaseh, po vseh naših hišah! Srce Jezusovo bo naša rešitev.

V Ljubljani, na 1. adventno nedeljo 1926.

† Anton Bonaventura, škof.

73.

CERKVENE STAVBE IN CERKVENA OPRAVA.

Kakor je iz časopisnih, uradnih in drugih poročil razvidno, so se zadnje čase izvršila v več cerkvah restavracijska ali dekoracijska dela brez vednosti škofijskega ordinariata.

Cerkveni predstojniki se zato v smislu cerkvenega zakonika in škofijskih naredb znova opozarjajo, da je o vseh nameravanih delih pri cerkvenih stavbah in cerkveni opravi — tako za nova, kakor tudi restavracijska

ali dekoracijska dela — obvestiti škofijski ordinariat, kateremu je hkrati predložiti tozadevne načrte, proračune in druga pojasnila. Dokler cerkveno predstojništvo ne dobi odobrenja višje cerkvene oblasti, se z deli ne sme pričeti.

Škofijski ordinariat v Ljubljani, 6. decembra 1926.

† Anton Bonaventura, škof.

74.

SLOVSTVO.

Dr. Fr. Grivec, Slovanska apostola sv. Ciril in Metod. Ljubljana 1927, str. 180 (z 42 ilustracijami). Izdal Apostlestvo sv. Cirila in Metoda. — Mednarodni institut intelektualnih delavcev je uvrstil knjigo Grivec, Cerkev med tri najboljše slovenske knjige, ki so izšle zadnja leta, in to objavil v svetovnih časopisih. Podobno pozornost bo v književnosti zbudila knjiga »Slovanska apostola sv. Ciril in Metod«. Dobrega življenjepisa naših apostolov in naših prvih prosvetiteljev doslej sploh nismo imeli. Za 1100 letni jubilej sv. Cirila je prof. Grivec, eden prvih strokovnjakov v vzhodnem cerkvenem vprašanju, s pričajočo knjigo izpolnil občutno vrzel v naši književnosti.

Knjiga je pisana izredno jasno, živo in poljudno, a vendar v tolikem soglasju z znanstvenimi raziskavami, da jo bo mogel s pridom čitati tudi izobrazene. Krasi jo velika množica lepih ilustracij; vmes je mnogo umetniških slik s krščanskega Vzhoda, ki v zapadni Evropi doslej sploh niso bile znane.

Za češenje sv. Cirila in Metoda je bilo pri nas doslej mnogo premalo poskrbljeno. In vendar je, kakor piše pisatelj (str. 174), za pravilni razcvet verskega življenja, za svetno in versko izobrazbo vsakega naroda potrebno, da pozna življenje in delo svojih velikih mož in svetnikov, jih slavi in časti. Z novim življenjepisom je hotel pisatelj življenje in delo slovanskih apostolov približati umevanju širih krogov našega naroda. Zato pa mora knjiga o sv. Cirilu in Metodu v vsako slovensko hišo, imeti jo mora vsak duhovnik in sploh vsak izobraženec, ki hoče biti učitelj našega naroda.

Brez dvoma je to najnovejše deo prof. Griveca eden najboljših svetniških življenjepisov, kar jih imamo Slovenci, ena najlepših in najcenejših naših knjig. Knjiga je trdno broširana in tiskana na najfinijem papiriju. Oblika je izredno okusna. Kljub temu stane v knjigarnah samo 20 Din, z udje Apostolstva jo dobijo pri poverjenikih po znižani ceni 16 Din (v znesku je všteta tudi poštnina). Toplo priporočamo.

Dr. A. S.

Sveti Stanislav Kostka, vzor krščanski mladini. Življenjepis. Za 200 letnico kanonizacije (31. XII. 1926) spisal Martin Štular, vzgojni vodja v zavodu sv. Stanislava. Str. 176. S šestimi slikami.

V najvhitarnejši dobi, v 16. stoletju, ko se je luteranstvo z vso silo širilo po Evropi, je dala Poljska Cerkvi tri izredne zagovornike katoliške vere, ki so vsak po svoje neizmerno koristili svoji domovini, pa tudi vesoljni Cerkvi: svetega škofa, pozneje kardinala St. Hozija (1504—1579), velikega organizatorja in učenjaka; o. Petra Skargo D. J. (1536—1612), slovečega govornika, ter Benjamina med svetniki Stanislava Kostka. Stanislav, ki je umrl v cvetu let, v osemnajstem letu svojega življenja, je bil tudi v pobožnosti sin svojega naroda: globokočuvstven, postrežljiv, prijazen. Samo srce ga je bilo. Njegova otroško preprosta pobožnost do Marije in sv. Evharistije je že takrat imela čudovito privlačnost do src sodobnikov, zlasti dijakov, in jo ima v nezmanjšani meri

še danes. Videli smo že morda kje sliko, kako Stanislava angel obhaja, ali kako mu v bolezni Marija da Dete božje v naročje; toda posebne razlage v našem jeziku še nismo čitali. Zdaj imamo v tej knjigi i slike i življenjepis, prvi v slovenskem jeziku, obenem pa spisan po najboljših virih; obširnejšega niti Poljaki sami nimajo. S to lepo knjigo tudi mi Slovenci res vredno in dostoјno proslavljamo dvestoletnico kanonizacije tega slovanskega svetnika. — Očetje Družbe Jezusove, pisatelj, tiskarna, vsi so se pošteno potrudili, da so nam podarili to lepo knjigo.

Naj bi jo vsi vzgojitelji oskrbeli svojim učencem, starši svojim otrokom kot božičen in novoleten dar.

Spada pa tudi v knjižnico vseh naših organizacij in prosvetnih društev. Od sv. Stanislava se moremo učiti vsi posebno dvojno, v naših časih tako potrebno: ljubiti Marijo in sv. Evharistijo. Knjiga se dobi pri Upravi Glasnika, Ljubljana, Zrinjskega 9, za nizko ceno: broširan izvod 20 Din (s pošto 21·50 Din), v polplatno vezan 25 Din (s pošto 27 Din), v celo platno 30 Din (s pošto 32 Din).

Knjiga ima tudi 6 slik in prav lično zunanj obliko po načrtu iz šole arhitekta prof. Jos. Plečnika.

75.

KONKURZNI RAZPIS.

Z okrožnico z dne 6. novembra 1926 št. 4463 je bila razpisana župnija Zasip v radovljiški dekaniji, z rokom do dne 30. novembra 1923.

Razpisuje se po resignaciji dosedanjega župnika izpraznjena župnija Črni vrh nad Polhovim gradcem. Prošnje je nasloviti na škofijski ordinariat v Ljubljani. Rok za vlaganje prošenj se zaključi dne 31. decembra 1926.

76.

ŠKOFIJSKA KRONIKA.

Za župne upravitelje so bili imenovani: Karel Žužek, župni upravitelj na Gori pri Sodražici, za Sv. Trojico nad Cerknico; Lavrencij Kos, kaplan v Semiču, za Vinico; Jožef Kres, kaplan v Bohinjski Bistrici, za Koprivnik v Bohinju.

Za ekskurendo-upravitelja sta bila imenovana: Franc Traven, župnik v Sodražici, za Goro pri Sodražici; Janez Oblak, župnik na Bledu, za Zasip.

Premeščen je bil kaplan Jožef Strah iz Preddvora v Bohinjsko Bistrico.

Nameščeni so bili za kaplane: semenški duhovnik Stanislav Šinkovec v Zagorju ob Savi, semenški duhovnik Franc Jeraša v Predvoru, p. Alojzij Lipej O.F.M. v Mošnjah, p. Rajner Erkavec O.T. v Semiču, p. Atanazij Ausser O.F.M. na Viču.

Za veroučitelje na srednjih šolah so bili od ministrstva za prosveto imenovani: Dr. Ivan Vrečar, prefekt v zavodu sv. Stanislava, za I. drž. gimnazijo; dr. Jakob Žagar, kaplan v Zagorju ob Savi, za II. drž. gimnazijo v Ljubljani in Maks Stanonik, župnik v Črnem vrhu nad Polh. gradcem za drž. gimnazijo v Kočevju.

Imenovan je bil za kurata v državni bolnici v Ljubljani Ignacij Slana C. M.

V stalni pokoj je stopil Ignacij Fertin, župnik v Zasipu, ki se je naselil na Brezjah.

Konkurzni izpit so dovršili: Ivan Gogala, župni upravitelj v Stari Oselici; Jožef Kosiček, kaplan v Cerknici; Anton Skubice, kaplan v Žireh; Anton Stanonik, kaplan v Toplicah; Jožef Stupica, kaplan v Šenčurju pri Kranju; Štefan Travnen, kaplan na Brezovici; Franc Učakar, kaplan na Blokah.

Ordinacije. Višje redove je prejel fr. Jakob Žibert D. J. in sicer subdiakonat dne 6. oktobra, diakonat dne 8. oktobra in prezbiterat 10. oktobra 1926.

Umrl je Viljem Gasperin, biseromašnik, župnik v pokoju, dne 15. oktobra 1926 v Leonišču v Ljubljani v starosti 86 let. N. v m. p.!

Škofijski ordinariat v Ljubljani, dne 10. decembra 1926.

Vsebina: 69. Sv. očeta Pija XI. apostolsko pismo o sv. Alojziju. — 70. Državni prazniki. Način proslave. — 71. Cerkveni in nadarbinski gozdi. — 72. Verske družbe. — 73. Cerkvene stavbe in cerkvena oprava. — 74. Slovstvo. — 75. Konkurzni razpis. — 76. Škofijska kronika.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Dostal. — Za Jugosl. tiskarno v Ljubljani Karel Čeč.

Priloga Škofijskemu listu 1926, št. IX.

**Seznam darov in cerkvenih nabirk
za poplavljence,
poslanih škofijskemu ordinariatu.**

Dar sv. očeta papeža Pija XI.	50000—	Ajdovec	123·25
Ljudska posojilnica v Ljubljani	10000—	Ambrus	—·—
Dar prevzv. g. knezoškofa ljubljanskega	1000—	Babno polje	180·—
Andrej Kalan, gen. vikar, Ljubljana	250—	Banja loka	220·75
I. del. kons. društvo, Ljubljana	4725·25	Begunje pri Cerknici	1300·—
Andrej Ažman, Ljubljana	100—	Begunje pri Lescah	580·—
Neimenovana	500—	Bela cerkev	220·—
Stanko Premrl, Ljubljana	100—	Besnica	650·—
Fr. Hiersche, Polzela	100—	Blagovica	150·—
Zavod sv. Stanislava v Št. Vidu nad Ljubljano	1800—	Bled	800·—
Koritnik A., Štular M., Porenta G., Hybašek V., dr. Knific I., Kržišnik J., dr. Ratajec A., Arh L., dr. Breznik Ant., Pengov Fr., dr. Jere Fr., Pavlin J., Solar Jak., à Din 100·—; Omerza Fr., dr. Trdan Fr., dr. Jaklič Fr., Arh J., dr. Cepon A., Belec Fr., à Din 50·—; Sekula, Skebe, à Din 35·—; Glinšek, Strupi, à Din 30·—; Markež, Špendal, à Din 20·—; Moder, Magdič, à Din 15·—.	1000—	Bloke	735·60
Dr. Ivan Zore, Ljubljana	200—	Bohinjska Bela	1050·—
Vekoslav Podlogar, Ljubljana	399.50	Bohinjska Bistrica	—·—
Zveza služkinj v Ljubljani	200—	Borovec	—·—
Mons. dr. Ujčič, Ljubljana	100—	Borovnica	2777·—
III. Mar. kongregacija pri uršulinkah v Ljubljani	300—	Bočtanj	100·—
Ljublj. orlovske okrožje	350—	Brdo	400·—
Jožef Zupančič, Ljubljana	20—	Št. Vid pri Brdu	420·—
Župni urad Laško	430—	Breznica	2400·—
Neimenovana oseba	50—	Brezovica	1972·15
Davča od I. 1925	44—	Brusnice	466·40
Dar iz Amerike	2820—	Bučka	454·—
K. Sparhakl, Vodice	40—	Bukovščica	530·—
Hranilnica in pos., Vodice	100—	Cerklje pri Kranju	2893·—
Kat. bralno društvo Sv. Anton v Slov. gor.	80—	Cerklje pri Krškem	1510·—
Adlešiči	131—	Cerknica	670·—
		Čatež ob Savi	—·—
		Čatež pod Zaplazom	640·—
		Čemšenik	425·—
		Medija - Izlake	372·—
		Češnjice	—·—
		Črmošnjice	380·—
		Črni vrh nad Polhovim gradcem	—·—
		Črnomelj	500·—
		Črnuče	1082·—
		Dev. Mar. v Polju	—·—
		Dob	750·—
		Dobovec	—·—
		Dobrava pri Kropi	400·—
		Dobrepolje	870·—
		Dobrnič	—·—
		Dobrova	1150·—

Dol pri Ljubljani	280—	Lesce	600—
Dole pri Litiji	200—	Leskovec	735·50
Dolenja vas	700—	Leskovica	700—
Domžale	—	Leše	353·60
Dovje	340—	Lipoglav	385—
Draga	150—	L j u b l j a n a :	
Dragatuš	—	Stolnica	1715·30
Dražgoše	700—	Sv. Jakob	500—
Duplje	400—	Marijino Oznanjenje	1550—
Fara pri Kostelu	255·70	Sv. Peter	3020—
Golo	—	Trnovo	1460—
Gora pri Sodražici	—	Križniški red	800—
Goriče	248·50	Dekl. M. družba v Križankah	654—
Gorje	1450—	Salezijanci (Rakovnik)	285—
Gotenica	—	Salezijanci (Mladinski dom)	264·75
Gozd	86—	Lazaristi	267—
Grahovo	200—	Uršulinke	550—
Grčarice	100—	Društvo sv. Marte	560—
Hinje	300—	Sv. Krištof	300—
Homec	295—	Ljubno	630—
Horjul	619—	Logatec, Dolenji	646·10
Hotedršica	225—	Logatec, Gorenji	400—
Hotič	—	Lom	115·50
Ig	500—	Loški potok	490—
Kurešček	165—	Lučine	—
Ihan	640—	Mavčiče	865—
Janče	360—	Mekinje	420—
Javor pod Ljubljano	140—	Mengeš in Trzin	1600—
Javorje nad Škofjo Loko	400—	Groblje	810—
Javorje pri Litiji	—	Metlika	—
Jesenice	4637—	Mirna	151·25
Ježersko	325—	Mirna peč	790—
Ježica	1183—	Mokronog	333—
Kamna gorica	225—	Moravče	—
Kamnik	1560—	Sv. Trojica	150—
Kočevje	250—	Mošnje	540—
Kokra	—	Brezje	2000—
Kolovrat	—	Motnik	178·90
Komenda	1200—	Mozelj	135—
Kopanj	380—	Zdihovo	—
Koprivnik pri Kočevju	—	Naklo	740—
Koprivnik v Bohinju	—	Nemška Loka	20—
Koroška Bela	1500—	Nevlje	340—
Kostanjevica	650—	Nova Oslica	140—
Kovor	400—	Novo mesto	500—
Kranj	—	Osilnica	128—
Premskovo pri Kranju	437·50	Ovsiše	181—
Kranjska gora	400—	Peče	200—
Krašnja	279—	Planina pri Črnomlju	—
Kresnice	210—	Planina pri Rakeku	500—
Križe pri Tržiču	500—	Podbrezje	691—
Krka	600—	Podgrad	130·90
Kropa	1770—	Podlipa	350—
Krško	418—	Podzemelj	150—

Polhov gradec	—	Struge	374.25
Polica	450—	Studenec	750—
Poljane nad Škofjo Loko	—	Suhor	100·50
Poljane pri Toplicah	50—	Sv. Duh	240—
Polom	—	Sv. Gora	—
Polšnik	—	Sv. Gregor	600—
Prečina	300—	Sv. Helena	700—
Predvor	820—	Sv. Katarina	132·20
Predoslje	460—	Sv. Križ nad Jesenicami	641·75
Preloka	—	Sv. Križ pri Kostanjevici	412·75
Preserje	643·20	Sv. Križ pri Litiji	600—
Preska	848—	Sv. Lenart	611—
Prežganje	300—	Sv. Planina	—
Primskovo	—	Sv. Trije Kralji (Vrh)	313·50
Radeče pri Zidanem mostu	400—	Sv. Trojica nad Cerknico	200—
Radovica	140—	Sv. Trojica v Tržiču	120—
Radovljica	3600—	Sv. Vid nad Cerknico	156—
Raka	1000—	Svibno	165·15
Rakitna	271—	Šempeter pri Novem mestu	700—
Rateče-Planica	250—	Šenčur pri Kranju	1335—
Reka, Kočevska	—	Hrastje	227—
Reteče	935—	Oševek	400—
Ribnica	1650—	Voglje	308·50
Ribno	350—	Šenturška gora	100—
Rob	751·50	Škocijan pri Mokronogu	373·50
Rova	680—	Škocijan pri Turjaku	380—
Rovte	1030—	Škefja Loka	703·50
Rudnik	800—	Uršulinke	504—
Sava	175—	Šmarije	1601·10
Sela pri Kamniku	—	Šmarjeta	350—
Sela pri Šumberku	126—	Šmartin pod Šmarno goro	222·75
Selca nad Škofjo Loko	3260—	Šmartin pri Kranju	3240—
Semič	322—	Sv. Jošt nad Kranjem	230·75
Sinji vrh	—	Šmartno pri Litiji	750—
Smlednik	1350—	Litija	900—
Sodražica	460—	Šmihel pri Novem mestu	400—
Nova Šifta	150—	Šmihel pri Žužemberku	—
Sora	—	Špitalič	—
Sorica	220—	Štanga	110—
Davča	165—	Št. Gotard	200—
Sostro	—	Št. Jakob ob Savi	710—
Soteska	420—	Št. Janž	627—
Spodnji log	—	Št. Jernej	—
Spodnji Tuhinj	—	Št. Jošt nad Vrhniko	—
Srednja vas v Bohinju	1000—	Št. Jurij pod Kumom	305·75
Stara cerkev	—	Konjšica	100—
Stari log	—	Št. Jurje pri Šmariji	450—
Stara Loka	1880—	Št. Lambert	700—
Stara Oslica	300—	Št. Lovrenc	600—
Stari trg ob Kolpi	—	Št. Ožbalt	50—
Stari trg pri Ložu	635·35	Št. Rupert	—
Stična	1147·20	Št. Vid nad Ljubljano	—
Stopiče	215·20	Št. Vid pri Stični	1426—
Stranje	548·55	Veliki Gaber	400—

Tomišelj	—.—	Vrhnika	—.—
Topla Reber	—.—	Bevke	161—
Toplice	720—	Zagorje ob Savi	360—
Gor. Sušice	200—	Zagradec	240—
Trata	—.—	Zali log	—.—
Trboje	271·85	Zaplana	666—
Trebelno	252·25	Zapoge	300—
Dar dekliške Mar. družbe	760—	Zasip	800—
Trebnje	2017·50	Zgornji Tuhinj	255—
Trstenik	200—	Zlato polje	210—
Tržič	2650—	Žabnica	715·10
Tunice	350—	Žalina	1400—
Turjak	606—	Železniki	—.—
Unec	40—	Želimlje	160—
Vače	520—	Ziri	—.—
Vayta vas	—.—	Žužemberk	510—
Velesovo	500—	Skupaj	Din 229.491·85
Velika Dolina	438·25		
Velike Lašče	1725—	Opomba: Župni uradi: Lučine, Vič in	
Velike Poljane	170—	Zelezniki so razdelili svoje nabirke med	
Vič	—.—	prizadete v domačih župnjah. Župna	
Vinica	303·55	urada Št. Vid nad Ljubljano in Vrhniko	
Višnja gora	1000—	sta nabbrane prispevke poslala župnim ura-	
Vodice	1500—	dom prizadetih krajev. Župni urad Sostro	
Skaručina	200—	je vodil nabiralo akcijo skupno z župan-	
Šinkov turn	300—	stvom. V župnjah od poplavne prizadetih	
Vranja peč	320—	krajev se po večini niso vršile nabirke.	

Škofijski ordinariat v Ljubljani, dne 10. decembra 1926.